

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Exedræ Ecclesiasticæ Sive Concionvm Moralium ... t. ...

In Dominicis totius anni

Schrötter, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1688

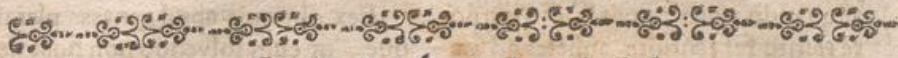
LII. In Domin. XXIII. Post Pentec. Filia mea modo defuncta est. Luc. 7. Arg.
Philosophia Apostolica.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56320](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56320)

omne meum velle, dicere, facere, non sit aliud, quam quod tua sanctissima, rectissimaque voluntas vult me velle, dicere, operari. Et item meum non velle ac facere, sit

tutum non velle, non facere; fiant omnia pure, ac sanctè illo cordis affectu, quo tu nosti fieri flagrantissimo. Tuus in æternum Johannes, Amen.

CONCLUSIO LII.

IN DOMINICA XXIII. POST PENT.

Filia mea modo defuncta est Luc. 7.

ARGUMENTUM

Philosophia Apostolica.

I.

Xioraa à divinis Vatribus proclamatum, omnium sæculorum testimoniis comprobatum, ipsa ab ex-

perientia declaratum est: *Tempus vite nostra breve est.* Aud. Hoc evulgavit Hussæus Princeps cum diceret: *Homo quasi flos egreditur, & conteritur, & fugit velut umbra* Hoc Psaltes regius evulgavit: *Dies mei sicut umbra declinaverunt.* Quemadmodum enim hæc jam crescit jam decrevit in momenta singula, non secus vita nostra. Æque illa ac ista suos decipit Narcissos, nec illa, nec ista vel Briarei manibus detineri potest, unicus vermis illam sustulit Jonæ, unicus istam multis aliis. *Sicut umbra.* Hoc S. Jacobus Apostolus per metaphoram vaporis explanavit. *Vita nostra vapor est ad modicum parens.* Ascendit

hic de terra, elevaturque in sublime, sed mox vel per se, vel calore solis attenuatur, vel in fulgura concreta decidit, haud secus vita nostra vapor est, ut paret, ita disparet. Hoc Doctor, Hoc imprimis Doctor Gentium in terminis propugnavit, cum scriberet: *Tempus breve est.* Hoc admittit Academia Platonis, hoc Aristotelis Porticus, hoc Stoa Socratis, hoc mali æque ac probituentur; hoc hodiernum Evangelium in filiola Principis Synagogæ extincta demonstrat. *Filia mea modo defuncta est.* Quid inde sequelæ, quid Corollarii sano Philosophiæ sensu deducendum sit, videamus.

§. I.

Impiorum illatio, ex secta Epicuri.

II. Sapientiæ oraculum, ac miraculum Salomon inducit quorundam scelestorum palpabilem in formanda

LII 3

se-

Vita hominis brevis

Job. 14, v. 2,

Psal. 101, v. 12,

Iac. 4, v. 14,

*Impi per
versi sophi-
ste.
Sap. 2. 2. 1. 2.*

sequela dementiam. Quippe cum
thelium hanc eventilassent: *Exiguum,*
& cum cadit est tempus vita nostra, &
transibit vita nostra tanquam vestigium
nubis, & sicut nebula dissolvetur; in-
tulerunt absurdissimam hanc conse-
quentiam: *Ergo venite, & fruamur
bonis, quae sunt, & fruamur creatura,
tanquam in iuventute celeriter. Vino
pretioso, & unguentis nos implea-
mus, & non pratereat nos flos tempo-
ris. Coronemus nos rosis, antequam
marcescant, nullum sit pratum, quod
non pertranseat luxuria nostra. Vel ut
compendio stringam: Vita nostra
brevis est anxia & molesta; Ergo vi-
vamus læti, & concupiscentiis no-
stris frænos laxemus.*

Verum ô scelerati quis unquam
sanæ mentis hanc dialecticam do-
cuit? Quæ belluarum turpius, ab-
surdiusque inferre potuit? Vita est bre-
vis, mors instat, strictissimum æquis-
simi Judicis scrutinium nos manet,
debitumque sceleribus nostris immi-
net supplicium; Ergo indulgeamus,
Judicem ipsam exacerbemus gravius
nihil penitenti habeamus falces, lancet-
que ipsius. Bona hæc fluxa, & lu-
brica sunt, quæ antequam manibus
apprehendantur, teneanturve, elabun-
tur, & effluunt; antequam homo ea
primis labris degustet, vel auribus
oculisque hauriat, evanescent, quin
& ipsius contemplantis obrutus læ-
pissimè deludunt: Ergo illa avidis-
simè prensemus, illisque delectemur.
Omnia hæc terrena sunt floris instar
caduca, ac desultoria, umbra veri ho-
noris, & simulachrum deliciarum
germanarum; Ergo spreta, ac des-

pecta veritate, fructibusque, floribus,
ac umbris pascamur. *Non pratereat nos
flos temporis. Coronemus nos rosis.* Quis
quæso sanæ mentis hæc Corollaria
deduxerit? Quis ejusmodi consequen-
tias vel modice sapiens formaverit.

III. Si maleficorum quispiam morti
adjudicatus, dirissimæque laniens
deputatus, sic secum ratiocinaretur,
spleneque toto in cachinnos effunde-
retur, cuncta carnificum supellectili
explosa, nemo sanè esset, qui cum e-
mora mentis hominem non procla-
maret. Vel si moribundus alter præfi-
carum loco tibicines, ac symphonas-
cos, funambulones, ac mimos, simi-
lisque fatinæ homines advocaret, ge-
nio suo litaturus, siquidem tempus
breve superesset, universi profectò
mentem ipsius Antyciras enavigasse
decernerent. Et ego, vel alter quicun-
que sideratos holce Sophistas eorum-
dem albo non adscribam? *Exiguum
est tempus vita nostra. Venite ergo & fru-
amur bonis.*

IV. Eundem in modum non minus
inlulsi morosophi apud Isaiam Pro-
phetam argumentatur; seu rectius hal-
lucinantur, quum ex mortis vicinia
sequelam symposii, ac epularum in-
ferunt: *Comedamus, & bibamus cras*
enim moriemur. Vel meliore forma:
*Cras moriemur; Ergo comedamus, & bi-
bamus.* Omnia decoxisse, ac perpotasse
consummatum Testamentum est. Sub-
latum discordiæ seminarium, ubi nec-
quicquid superest quod dividatur. *Cras
moriemur, comedamus, & bibamus.* O
porci, vetricisq; mâcipia, quid aliud ille,
vel quodvis aliud jumentum egurgita-
ret, si dari posset atq; id ipsi: *Cras mori-*

emur

Isa. 2. 2. 19.

1 Cor. 15. 32.

emur; cras jugulabimur, comedamus, ventrisque desideria expleamus. Hoc duntaxat nostrum erit, quod inexasurata cupido depasta fuerit. Revera simecavel fidei, vel rationis saperetset, illam utique cum D. Augustino sequelam efformarent: *tesunemus & oremus, cras enim moriemur.* Vel cum Ecclesia ingeminarent;

Hym. Ecc.

*Flectamus iram vindicem
Ploremus ante Iudicem
Clamemus ore supplicio
Dicamus omnes cernui,
Nostris malis offendimus
Tuam Deus clementiam
Esunae nobis desuper
Remissor indulgentiam.*

V. Verum quam illi vesaniam, nebula passionum suarum obcaecati in hujus vitae porticu deserere dedignantur, eandem sero tandem threnis necquicquam profuturis in Tœnariis deplorabunt gymnasiis; *Ergo erravimus à via veritatis, & Iustitia lumen non luxit nobis.* O nos miseros, ô nos insensatos! Eheu quam turpiter hallucinati sumus, quando divina oracula cum sibilo excepimus, Deumque in iis loquentem explosimus. Eheu quam turpiter in barbara vel potius stultitia nostra argumentati sumus: *Exiguum est tempus vita nostra:* ergo nullum sit pratum quod non prætereat luxuria nostra. Credebamus beatitatem nostram sitam in vitiis, ac divitiis, in honoribus & pompis, in fœdæ carnis voluptatibus; sed in præsentiarum periclitamur eadem venena extitisse melle circumlita. Credebamus nos legere de spinis rosas, de torcularibus promere massica, de pra-

tis libare mella, sed eneu jam sentimus sub rosis laruisse spinas, in massico absynthium, in melle fel aspidum, & venenum insanabile. Credebamus affuturum subinde tempus mercaturæ, venale prostatum oleum, locum inventuros pœnitentiæ, & gratiæ; sed præ dolor, non reperitur ultra qui nobis auctorentur oleum, soluta omnis celebritas, sublatus omnis deprecationis locus. *Ergo erravimus, & lumen justitiæ non luxit nobis.* Interni nobis luminis radius non effulset, rectæque synderesis fulgor caligine malignæ propensionis ecclipsam subiit.

Ita illi nunc exululant, sed nullus est, qui ipsorum miseratione tangatur; vociferantur rugitibus lamentabilibus, sed nullus est qui exaudiat, plorant amarissimè, sed nullus est qui liberet, nullus est qui commoveatur.

Utinam vero etiamnum non reperiantur, qui eosdem æmulentur, qui Lycæa frequentent, ut licentius vivant; qui nihil aliud addiscunt, quam ex optimis principiis consequentiam deducere absurdissimam. Hos ergo quicumque ii sunt, graviter, serioque monitos velim, quatenus ex veteratorio Epicuri Magisterio ad sublimissimam Doctoris Gentium Academiam se recipiant, & ab eo sanio rem deducere sequelam assuecant.

§. II.

*Illationes S. Pauli Apostoli ex
Vita brevitate.*

VI. Quid ille? Audite philosopho.

Temporis
brevitas ad
contemptū
mundi ma-
nu ducta.
1. Cor. 7.
v. 29, 30.

lophantem: *Tempus*, inquit, *brevē* est. *Reliquum est, ut & qui habent uxores, & qui non habentes sint; & qui stent, tanquam non stentes; & qui gaudent, tanquam non gaudentes, & qui utuntur hoc mundo, tanquam non utantur.* q. d. Momentaneum prope est hoc tempus omne, quo vivimus, & secundum istud imminet districtissimi iudicii dies, & nunquam interitura aeternitas: *Non ergo seculi voluptatibus mancipemur, sed ad reddendam Domino de acceptis donis rationem nos componamus, affectum nostrum intensius ad stabilia ac caelestia, quam in terrena ac transitoria figamus, mundo ipso utamur tanquam peregrini, ne abutamur.* *Reliquum est, ut qui utuntur hoc mundo, tanquam non utantur.* Hæc conclusio prima ex brevitate vitæ, temporisq; deducenda. O quam bellè, quam divinè! si vita ipsa brevis, & caduca, si peregrinatio una ad caelestem patriam, mens nostra in iis, per quæ necesse est ambulare, neutiquam sedem figat; sed magis ut hospita, quam domina, nec passionibus ullis mancipata terrena hæc despuat, atque pertranseat. Si cuncta personata sunt & figurata, (*Præterit enim figura huius mundi*) ubi figendus est animus; ubi ea quæ specie, ac varietate blandiuntur, veræ solidæque pulchritudinis objectum retundantur. Si mundus ipse in sola inconstantia constans est; constanter diligendus neutiquam est. Incassum enim cor inibi mordicus figitur; ubi fugit ipsum, quod diligitur. Non ergo tanto studio transitoria quaerenda sunt, quæ brevi demittenda, sed in illa bona intentio omnis

dirigenda, quæ sine fine sunt possidenda.

VII. Altè sibi id infixerat Theodorus Juvenis, cuius meminit Surius. Hic luce toti Ægypto festa, cum in amplissima parentum domo risus, cachinni, tripudia personarent, genialesq; mentæ ad cupedias sollicitarent, ipse arcano ingemiscens vulnere, hunc in modum secum ratiocinari exortus est; infælix Theodore, & quid inde tibi commodum, si mundum lucreris universum? Multa habes, & quamdiu habebis? abundas, epularis, tripudias, & quamdiu hæc omnia? Nonne temporalia hæc flumen quoddam sunt, aeternitas autem perinde ac rupes firmissima, sub qua flumen raptim præterlabitur? Cuncta enim transcunt, sola restat, nec transibit aeternitas. Ergone hisce terrenis fluctibus vitam meam committam? Utendum, si sapimus, rebus eo modo, quo in se sunt condita, si fluxa, fluxe, & obiter iis utendum, si solida solide, ac constanter iis animus affigendus. Itaque cum mundus defultorius sit, & omnia temporalia, perinde ac pluvia collecta in abyssum sui nihili revolvantur, despiciendus profectò, vel obiter libandus est; ut viaticum sit itineris, non illecebra mansionis. Cælestia verò, quia aeterna sunt, peregrinibus affectibus stringenda. Ergo si sapias momentaneis hisce gaudiis præfer aeterna. Hæc dum volvit, ad penetralia interiora domus se recipit, ibique prostratus supremum Numen precari cœpit; Deus aeternæ cor meum tibi patet; meus ad te Orator meus est gemitus; hoc unum, & præ omnibus

Vita S. I.
chomsi,
c. 19.

bus unum deprecor, ne mori sinas morte sempiterna. Jam ex nunc calcatis terrenis omnibus, me tuis servitiis mancipo, & ad viam, quam dilectissimus Filius tuus, Assertor meus, sanguinolentis vestigiis suis signavit, decurrendam me accingo. Tu modo vires suffice, & infractum redde.

Dixerat ista, & parentibus, delictisque omnibus valedicto in S. Pachomij disciplinam se nudam tradidit. Tantum in eo valuit hæc sapientissima D. Pauli illatio: *Tempus breve est; reliquum est, ut qui utuntur hoc mundo non utantur. Præterit enim figura hujus mundi, & nunquam interitura instat æternitas.* Nullus dubito, si alter quicumque mundi amator eandem sequelam, semota omnia curarum turba profundius menti infigeret, ex Cosmophilo in Theophsilum transformandum. Fieri enim nequit, quin præsentia omnia despiciat, dum illuminatæ mentis oculos in considerationem venturæ æternitatis defigit.

VIII. Alterum Corollarium quod idem Apostolicus Doctor ex eodem principio deducit est, ut è tenebris peccati ad lucem virtutis; à somno scelerum, ad vigilias laborum nos recipiamus. Etenim quum Romanis demonstrasset venisse tempus Evangelii, noctemque Paganismi dillusam, subdit illico: *Abjiciamus ergo opera tenebrarum, & induamus arma lucis.* In quem locum D. Chrysostomus: *Recordemur fratres, quod tempus breve est. & iudicium præ foribus expurgiscamur iam à somniis. A somnio nimitum, ac veterno pravæ consuetudinis; à pravis longa assuetudine peccandi habitibus. Hæc enim ve-*

rè tenebrarum opera sunt, & caliginis. Ut enim ad Orcum clausis oculis; sic in peccatum itur. *Omnis peccans ignorans. Tenebrarum, quoniam sub tempus caliginis enascitur progenies criminis, & ut bonum semen in meridie, sic malum in tenebris seminatur. Tenebrarum, quoniam peccati incentivum per sepe solet esse subsidium tenebrarum.* Dum enim nullum arbitrum facinoris sui habere autumant, laxius fræna ad omnem licentiam remittunt. *Tenebrarum, siquidem odium lucis & amorem tenebrarum inducunt. Omnis, pronuntiat Magister veritatis, qui male agit odit lucem, & non venit ad lucem, ut non arguantur opera eius. Tenebrarum, siquidem subvertunt sanæ mentis iudicium, ita ut nec Deum revereantur, nec homines curent, nec finem suum circumspiciant. Tenebrarum, quoniam ad eum modum, quo recedit lux de aère, sequiturque carentia debiti luminis; ita in homine delinquente cum datur privatio rectitudinis in actu, consequitur peccatum. Tenebrarum, quia agnatum est omni peccato consuere folia ficus, texere excusationum siparia; circumdare præcinctoria. Tenebrarum, quoniam ut tenebræ aëris graves accidunt agris, peregrinantibus, incanceratis: ita multo graviores futuræ impiis tenebræ exteriores inferni, ad quas demum proseribentur. Ut ex his tenebris peccator sese expediat, adhortatur Apostolus dicens: *Abjiciamus ergo opera tenebrarum, scientes tempus, quia hora est, iam nos de somno surgere.* Hora inquam*

Tenebra obstetricans peccata.

Joan. 12. v. 56.

Temporis brevis est è somno peccati excitat

Rom. 13. v. 12. S. Chrysost. h. 12. ad pop.

Rom. 13. v. 12.

M m m brevis

brevis, & venit nox, in qua nemo potest operari. Etenim si nemo sceleratorum in civili foro, tam vitæ suæ prodigus, mentisque inops, qui prævideat in proximo à se meditato facinore, ac perpetrato, sistendum iudici, ac condemnandum, & non ab eodem sese colibeat, aut omnia indicia illius, quantum pollet, amoveat; quanta dementia fuerit sceleratum in divino tribunali, cum innumeris accedere peccati instrumentis, iudicis, testibus. *Abjiciamus opera tenebrarum.* Si debitorum quis prospiciens sibi imminere terminum, quo in ergastulum compingatur, nisi æs contractum exolvat, omnes vires, studiaque impendit ad id tollendum, cur nos ad nomina graviora tollenda non assurgimus? *Abjiciamus ergo opera tenebrarum.* Si quilibet nostrum animadvertens ex captivitate sibi patere viam ad pristinam libertatem, & regnum, disrupto, quo constrictus tenetur vinculo, illud evincere omnibus nervis adniteretur, cur nos in captivitate animæ id ipsum non æmulamur, quatenus regnum commune cum Deo Patre nostro hæreditemus, veramque filiorum Dei libertatem indispiscamur. *Abjiciamus ergo opera tenebrarum,* quia hora jam est nos de somno surgere, quia tempus breve est.

*Ninivitarum
penitentia
festina*

IX. Ninivitarum denuntiato sibi ab homine religione diverso, gente peregrino ac fugitivo, secundum quadraginta dies evolutos interitu; illicò purpura deposita saccos assumptere; veteres, quibus assueverant delicias as-

pernati cineribus sese aspersere, conviviis lata lege proscriptis inedia in dixerit, luctibus, singulisque foris implere veniam, & quodpiam supplicii levamen exorantes. Quidni pariter peccator unusquisque, non uno, sed millenis monitis vaticibus de breviori forsitan suæ damnationis tempore commoveatur, vivendi licentiæ convitiū faciat, sua errata elugeat, & dum tempus est cum Iudice rigidissimo in gratiam ocius redire contendat.

X. Ezechias gravi pressus ægritudine, adque disponendum domui suæ à Vate admonitus primas ad Numen sibi reconciliandum flexit intentiones, conversusque ad lætuli caput flevit errata sua amarissime. Cur dico id ipsum non præster unusquisque nostrum, prospiciens se in graviore versari discrimine, & cum hac forsitan nocte cum epulone illo infelicissimo ad rationes reddendas evocandum.

*Zechia
penitentia*

XI. Job vir mentis integerrimæ, numerisque omnibus absolutus reduta sibi eadem vitæ brevitate in memoriam, exemplo ad nævos tuos eluendos conversus est. *Numquid ait, paucitas dierum meorum non finietur brevi; q. d. Ponamus me supervicturum etiamnum annis decem, & ultra; quid est id omne nonne momentum unum? Nunc cum ducitur diuturnum videtur, at cum absolutum fuerit, tunc primum parebit, quam breve fuerit. Numquid paucitas dierum meorum non finietur brevi? Quid inde mi Job? Ergo fr-*
endum

*Temporis
brevitas ad
penitentiam
stimulat
Job 10. v. 20*

endum bonis, quæ sunt; luctus, & curæ merito diluendæ, indulgendum tantisper genio? Absit hoc à me replicat: *Demitte me ergo ut plangam paululum dolorem meum.* Ergo cum tempus breve sit; Ergo cum paucitas dierum meorum brevi coronabitur, sine me non genio, sed luctibus indulgere; non merito, sed lachrimis diluere crimina mea; *Demitte me ergo.* Ex præmissa brevis vitæ, Theologicè intulit consequentiam optimam pœnitentiæ. Vah & nos, qui majorum pondere criminum premimur, eadem habita notitia, id ipsum ex humeris decutere, salutarique contritione, ac exemologesi expiare non aditemur? *Ergo abjicemus opera tenebrarum,* ut semper nullius nobis gravioris criminis conscii, accinctissimi vocantem Deum sequi, & cum amante amore ipsius emori.

*Brevitas
vita exci-
tat ad bona
opera.*

XII. Tertium quod ex eodem Antecedente Apostolicus Doctor dicit, est, ut exercitium bonorum operum sedulo tractemus. Quippe cum egisset de æterna reaneratione, & messe, quam ex semente illorum lecturi sumus, illico infert consequens: *Ergo dum tempus habemus, operemur bonum ad omnes, q. d.* Nunc tempus messis est, idque brevi evolendum. Ergo utamur tempore, copiosamque jaciamus segetem, quatenus eo abundantiosem colligamus mæstem: *Ergo dum tempus habemus, operemur bonum.*

S. Hier. h. l.

S. Hieronimus docet hoc loco

moneri universos, ut tempus piæ, fructuoseque impendant: *Breve inquit, est curriculum vita nostra, ergo dum tempus habemus operemur bonum.* Etenim in huius mortalitatis emporio utiliter non vivitur, nisi ad comparandum meritum, quo in æternitate vivatur. *Ergo tempus habemus, dum operemur bonum.*

XIII. Itinerantes si forte Phœbum videant caput inclinare, Hesperumque oriri, & jamjam nubium superio terram obduci, ne porta civitatis claudatur, commodioque fruatur hospitio, maturant iter, & equos festinantius propellunt. Eosdem, inquit, amulemur, tendentes ad cælestem Jerusalem, si occasum vitæ præ oculis habeamus. Porta per quam nobis peccatoribus intrandum, misericordia Domini est, quæ aperitur viventibus per seriam veramque pœnitentiam, obleratur verò in morte per eiusdem Dei nostri Justitiam. Itaque ne præoccupati inopina morte, quaramus locum pœnitentiæ, & non inveniamus, ex nunc expiare delicta nostra contendamus, ex nunc merces gratiæ, & gloriæ cumulare studeamus.

Recogitate quid non agat institor sub tempus nundinarum, ut sudat & alget, nec quadrantem otiosum elabi finit; idque ea de causa, quia breve tempus est. Cur nos eadem sedulitate non nundinamur cælestia, quum dictum omnibus sit: *Negotiamini dum venio, & Tempus breve est.* Quid dico Iathanasiple circumiens quærit, quem devoret, cogit copias ad nos

M m m 2

fallen-

Apoc. 12. v.
12.

fallēdos assumit septē spiritus nequiores se ad arcem prae cordiorū nostrorū expugnandam, nullumque non lapidem movet, ad nos obruendos, ac demergendos. Unde obsecro tanta illi sollicitudo, tantus conatus & æstus? Audite oraculum: *Descendit diabolus ad vos habens iram magnam, sciens, quod modicum tempus habet. Quia novit novissimā esse sæculi horam, imminere noctem æternitatis, in qua clausa ad exeundum, infestandumque erit janua, idcirco totis viribus, dum valet, adnititur nos prosternere, irarumque suarum aconita evomere.*

Ergo si cursorum quivis pro commodiore diversorio obtinendo ad terminum deproperat; an non æquum, ut nos acuratiore conatu ad æternam possidendam requiem contendamus? Si institor pro lucello, proq; obulo tam pervigil excubat; an non justius, ut nos pro animarum nostrarum lucro, vitæque sempiternæ merito desudemus? Si Orcus ipse met ad majorem suam damnationem, nostrumque interitum tantopere æstuat; nos ad illam evitandam, animamque salvandam torpebimus?

Temporis
dijpendium
quantum
Sen. de be-
neficiis

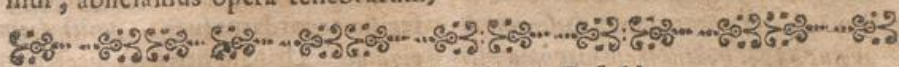
XIV. Et tamen eheu quam verum est, quod ait seneca: *Magna vita pars elabitur male agentibus, maxima nihil agentibus, tota aliud agentibus. Magna ait, pars elabitur male agentibus.* Etenim quot horæ elabuntur in cogitationibus otiosis? quot in verbis fabulosis, obscænis, futilibus? quot in operibus infructuosis, immo & scandalosis? *Maxima nihil agentibus.* Computemus tantum horas, quas in

somno, lusu, otio traducimus, & & deprehendemus liquido, maximam nobis vitæ partem per ea intercipi. Conquestus olim coram amicis suis dicitur Titus Imperator; quod diem perdidit, quod ea nihil se boni fecisse recordatus fuerit. *Amici diem perdidit.* Utinam nos fero licet non diem unam sed mensem, sed annos, sed lustra, sed ætatem perditam inoleamus. *Tota denique aliud,* (quam id, quod agendum erat) *agentibus.* Non enim tam virtutis prosequimur honestatem, ab ipsa natura, ratione, legibus commendatam, quam industriam vel artium, vel scientiarum, vel lucrorum, vel fallaciarum. Nonnulli in rebus minimis, alii in maximis excellere nituntur; hic totus quantus in eo est, ut fumum gloriæ ex dictione colligat; ille ut ex actione & bello, alii toti in eo ut multum sciant, parum solliciti, ut bene agant, malunt Docti audiri, quam esse boni, neque turpe putant, cum eruditione sua, & artibus, sine corde volutari in carne, & sanguine. *Tota denique aliud agentibus.* Eheu qualis hæc Theologia est, quam diversa ab illationibus Apostoli; quam non tam vocibus, quam re ipsa profitemur! Ubi manet illud: *Tempus, tempus breve est, reliquum est &c.* Reliquum est, ut non in otio, sed fructuoso negotio, non inter pereuntia gaudia, sed inter pia exercitia vitam exigamus; ut non juxta Epicurii afortii axiomata cum fulminatis Morosophis eandem dirigamus, sed Apostoli illationibus in omnibus conformemur.

Ne

Ne itaque serò stultitiam nostram cum præfatis insipientibus apud Sapientem adductis deprecemur audiamus, & acquiescamus Apostolo; utamur hoc mundo, tanquam non utamur, abiiciamus opera tenebrarum,

induamus arma lucis, & dum tempus est operemur bonum ad omnes, maxime autem ad domesticos fidei. Quod nobis elargiatur Jesus Christus Deus, & Dominus noster.
Amen.

CONCIO LIII.

IN DOMINICA XXIV. POST PENT.

Parebit signum Filii hominis in cælo, & tunc plangent omnes tribus terræ, & videbunt Filium hominis venientem in nubibus cæli. Matth. 24.

ARGUMENTUM.

Aspectus iudicis impiis gehenna ignis.

Dulcissime mi Jesu, ô unicum, summumque animæ meæ solatium, ô ultimum, ac securissimum in necessitatibus meis aylum. Quid audio? quibus percellor nunciis? *Parebit signum Filii hominis in cælo, & tunc plangent omnes tribus terræ.* Tunc ubi Arca, & Arcus fœderis exorietur; tunc cum Lignum Vitæ exhibebitur; tunc ubi descenderit desiderium collium æternorum, ferient pectora, singulibusque inenarrabilibus aera complebunt omnes fines terræ. Quid istud? Itanè Crux tua sancta illo articulo contra nos arietabit? Itanè Lignum Vitæ fructum mortiferum protrudet? Itanè Arcus Fœderis hætenus exarmatus in nos torquetur jacula? Itanè

Arca salutis evadet cymba Acheronica? Itanè spes nostræ ad Petram refugium herinaceis, perinde ac scopulum allisæ in spumas abibunt? *Tunc parebit signum &c.* Parecite Auditores mei, quod in præcepta Rhetorices tam graviter in exordio sermonis mei impingam. *Malus magister metus est,* (quo ego in præsentem concutio,) *malè ordinat castra, malè verba;* loquor ore Quintiliani. Ajo iterum resumpto nonnihilum Spiritu: Itanè piissime Jesu crux tua sancta futura est libra in qua appendentur peccata mea? Itanè framea pertransiens ad divisionem corporis, & animæ? Itane anchora, qua demergamur; catapultæ, qua in abyssum gehennalis protrudamur incendii? *Tunc parebit, &c.* O Crux beatissima, quò diffluet pretiosissimū illud misericordiæ oleum, quod distil-

labas?